

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudkyň Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobců: a) Z. K.
 b) J. K.
 oba bytem X

 oba zastoupeni advokátem JUDr. Pavlem Kiršnerem, LL.M.
 sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
 sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2021, č. j. 106320/2021/KUSK,
 takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah žaloby

1. Magistrát města Mladá Boleslav (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 10. 3. 2021, č. j. 146585/2020/SÚ/LuLh, nařídil žalobcům odstranit stavbu garáže u rodinného domu čp. XA, ul. S., Č. na pozemku p. č. XB v katastrálním území Č. (dále jen „stavba garáže“; všechny dále uvedené pozemky se nacházejí v témže katastrálním území).
2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobců a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

3. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhají zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí stavebního úřadu a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobci namítají, že dosud není vyřešena otázka vjezdu na jejich pozemek. Žalobci uzavřeli s obcí Čachovice smlouvu o prodeji pozemku, která žalobcům jako nabyvatelům zaručila mj. zabezpečení vjezdu na pozemek, což se do dnešního dne nestalo. Stavební úřad však souhlasem s umístěním stavby rodinného domu a garáže ověřil situaci na pozemku, ve které je nezpochybnitelným způsobem vymezen vjezd na pozemek. Stavební úřad následně nepostupoval v souladu s uděleným souhlasem, neboť vydal rozhodnutí o umístění stavby komunikace „v kontraverzi“ – tři podélná stání v partii vjezdových vrat na pozemek p. č. XB v pozici dle schválené situace stavby rodinného domu a garáže. Speciální stavební úřad dále vydal povolení stavby místní komunikace, aniž by zkoumal obsah a zákonnost územně plánovacích opatření, která předcházela stavebnímu řízení. Žalobci zdůrazňují, že obecní úřad Č. jim opakovaně upírá povolení vjezdu na pozemek. Stavební úřad žalobce dostal do situace, která je pro ně neřešitelná.
5. Žalobci se rovněž domnívají, že nebyly splněny podmínky pro odstranění stavby a závěry napadeného rozhodnutí jsou založeny na nesprávném právním posouzení. Napadené rozhodnutí je nezákonné, prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné, přičemž ani žalovaný v napadeném rozhodnutí tuto vadu nezhojil. Za nedostatečné považují žalobci též dosavadní skutkové závěry.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že otázky vjezdu na pozemek žalobců nejsou a nebyly pro vydání napadeného a prvostupňového rozhodnutí relevantní. Řízení o odstranění stavby bylo zahájeno z důvodu provedení stavby v rozporu s územním rozhodnutím a souhlasem s provedením ohlášené stavby. Žalobci stavbu svévolně postavili ve vzdálenosti 0,8 m od společné hranice s pozemkem p. č. XC, tj. v zásadě ji „nalepili“ na přilehlou komunikaci, přestože stavebním úřadem schválená odstupová vzdálenost od komunikace činila 6 m. Toto protiprávní jednání nijak nesouviselo s tím, v jakém místě či jakým způsobem byl, nebo nebyl povolen vjezd na jejich pozemek. Žalobci měli možnost prokázat, že stavbu lze dodatečně povolit, což však neprokázali. Žádost o udělení výjimky z obecných požadavků na výstavbu jim byla pravomocně zamítnuta a nepředložili ani další požadované podklady, čili jejich „černá“ stavba nebyla povolena ani dodatečně. Stručnost rozhodnutí není důvodem pro jeho zrušení, pakliže je z něj dostatečně zřejmé, proč bylo vydáno a splňuje další zákonné náležitosti. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
7. Při jednání soudu dne 2. 6. 2022 účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

8. Žalobci dne 27. 2. 2009 požádali o vydání územního rozhodnutí pro stavbu rodinného domu s jednou bytovou jednotkou 3 +1 bez podsklepení s jedním nadzemním podlažím (bungalow) a přízemní nepodsklepené garáže. Stavební úřad dne 20. 5. 2009 vydal územní rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu včetně garáže, přípojky elektro, vody, splaškové kanalizace a dešťové kanalizace na pozemcích p. č. XB, XC a XD. Podle bodu 2 výroku (popis stavby) bude vzdálenost garáže od hranice pozemku p. č. XC (budoucí místní komunikace) 6 metrů.

9. Dne 21. 9. 2009 žalobci ohlásili stavebnímu úřadu stavbu rodinného domu pro sociální bydlení s přístřeškem, jednou bytovou jednotkou 3 +1 bez podsklepení, s jedním nadzemním podlažím (bungalow), samostatně stojící garáží, zpevněnými plochami a oplocením. Dne 1. 10. 2009 vydal stavební úřad souhlas s provedením ohlášené stavby rodinného domu a garáže na pozemku p. č. XB s tím, že garáž měla být od hranice pozemku p. č. XC vzdálena 6 metrů.
10. Dne 14. 7. 2011 provedl stavební úřad (na základě stížnosti Obecního úřadu Č. ze dne 30. 5. 2011) kontrolní prohlídku stavby, při níž zjistil, že na pozemku p. č. XB je rozestavěná stavba garáže a rodinného domu. Stavba garáže měla být vzdálena od hranice pozemku p. č. XC 6 m, vzdálenost však činila cca 0,8 m (srov. protokol z kontrolní prohlídky).
11. Opatřením ze dne 2. 1. 2013 stavební úřad oznámil zahájení řízení o odstranění stavby garáže, která byla postavena v rozporu se souhlasem s provedením ohlášené stavby ze dne 1. 10. 2009. Dne 8. 2. 2013 podali žalobci žádost o dodatečné povolení stavby garáže. Stavební úřad proto usnesením ze dne 4. 3. 2013 řízení o odstranění stavby přerušil.
12. Dne 8. 2. 2013 podali žalobci také žádost o povolení výjimky ze vzájemných odstupů staveb podle § 169 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 350/2012 Sb. (dále jen „stavební zákon“), ve spojení s § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění vyhlášky č. 431/2012 Sb. (dále jen „vyhláška o požadavcích“) pro stavbu garáže. Žalobci žádali o povolení umístění stavby garáže ve vzdálenosti menší než 2 m od hranic pozemku. Usnesením ze dne 8. 3. 2013 proto stavební úřad přerušil řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby do doby skončení řízení o žádosti o povolení výjimky ze vzájemných odstupů. Dne 5. 6. 2014 provedl stavební úřad ohledání na místě, při němž bylo zjištěno, že vzdálenost garáže od hranice pozemku p. č. 499/33 je 0,7 m. Přesné údaje o rozměrech garáže stavební úřad zanesl do situačního náčrtu, který je přílohou protokolu o ohledání na místě, stejně jako fotodokumentace pořízená při ohledání. Rozhodnutím ze dne 5. 8. 2014 stavební úřad žádost o povolení výjimky zamítl, neboť garáž lze vzhledem k velikosti pozemku a nikoli stísněným podmínkám v území realizovat i bez udělení výjimky, a to například posunutím o cca 1,3 m, čímž by byl splněn požadavek odstupové vzdálenosti 2 m od hranice pozemku, případně situováním do jiné části pozemku. Odvolání žalobců proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 20. 11. 2014.
13. Výzvou ze dne 8. 10. 2019 stavební úřad žalobce vyzval, aby žádost nejpozději do 31. 12. 2019 doplnili o projektovou dokumentaci pro dodatečné povolení stavby uvedenou do souladu s obecnými požadavky na výstavbu (stavba je v rozporu s § 25 odst. 5 vyhlášky o požadavcích a není zřejmé, o jaký typ vjezdových vrat do garáže se jedná, kam se otevírají, jak je vyřešen vjezd k napojení do „dvougaráže“), předložili závazné stanovisko silničního správního úřadu z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemní komunikaci na pozemku p. č. XC a vyjádření/souhlas s činností v ochranném pásmu společnosti ČEZ distribuce, a.s. Výzvou ze dne 14. 10. 2019 stavební úřad žalobce vyzval ke zjednání nápravy tak, že jim uložil zákaz užívání celé stavby garáže u rodinného domu čp. XA, ul. Severní, Čachovice, a to s okamžitou platností.
14. Usnesením ze dne 4. 9. 2020 stavební úřad řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby garáže zastavil, neboť žalobci ani ve lhůtě prodloužené na základě jejich žádosti do 31. 3. 2020 vady žádosti specifikované ve výzvě ze dne 8. 10. 2019 neodstranili. Odvolání žalobců

proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020 a usnesení o zastavení žádosti potvrdil.

15. Rozhodnutím ze dne 10. 3. 2021 stavební úřad nařídil odstranění stavby garáže, uložil žalobcům povinnost předložit návrh technologického postupu bouracích prací a stanovil podmínky pro odstranění stavby. Uvedl, že jelikož stavba, která nebyla dodatečně povolena, je v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu, a žalobci si jsou vědomi, že stavba byla již od počátku prováděna v rozporu s opatřením stavebního úřadu, rozhodl o nařízení jejího odstranění.
16. Proti rozhodnutí o odstranění stavby podali žalobci odvolání, v němž mj. uvedli, že nerozporují, že je rozestavěná stavba garáže v rozporu s § 25 odst. 5 vyhlášky o požadavcích. Dále uvedli, že jsou rozhodnutí předložit upravenou dokumentaci, pokud bude pro posouzení věci jako celku dořešena otázka vjezdu, která je elementární podmínkou pro řízení před stavebním úřadem. Ve zbytku odvolací argumentace odpovídá žalobním bodům uplatněným v žalobě.
17. Žalovaný v napadeném rozhodnutí, kterým odvolání žalobců zamítl, uvedl, že odvolací námítky jsou v zásadě totožné s těmi, které žalobci uplatnili již proti usnesení o zastavení řízení o dodatečném povolení stavby, které žalovaný důsledně vypořádal a má za to, že v tomto řízení jsou irelevantní. Pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby je totiž podstatné pouze to, zda stavba byla provedena bez rozhodnutí (opatření) stavebního úřadu či v rozporu s ním a nebyla povolena ani dodatečně. Vzhledem k tomu, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo zastaveno, musel stavební úřad nařídit odstranění stavby.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

18. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti, přitom neshledal.

Posouzení žalobních bodů

19. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo *v rozporu s ním*, a stavba *nebyla dodatečně povolena*.
20. Řízení o odstranění stavby zahajuje z úřední povinnosti stavební úřad, jenž „*také odpovídá za úplnost skutkových zjištění nezbytných k prokázání existence zákonných předpokladů k vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby a zároveň na něm leží důkazní břemeno*“ (rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2019, č. j. 3 As 311/2017 – 31, bod 20). Důkazní břemeno k prokázání existence zákonných předpokladů pro nařízení odstranění stavby leží na správních orgánech, nikoli na stavebníkovi. Stavebníka tíží břemeno k prokázání souladu stavby se zákonem v řízení o dodatečném povolení stavby (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, č. j. 10 Ca 220/2004 – 26, č. 804/2006 Sb. NSS), tedy v řízení „*vnořeném*“ do řízení o odstranění stavby (v rozsudku ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 As 18/2011 – 117, hovoří NSS v této souvislosti o akcesorické povaze řízení o dodatečném povolení stavby). Neunese-li stavebník v řízení o dodatečném povolení stavby důkazní

břemeno, nelze žádosti o dodatečné povolení vyhovět, a v takovém případě bude naplněna jedna z podmínek pro vedení řízení o odstranění stavby (stavba nebyla dodatečně povolena). V tomto řízení však bude již na správním orgánu, aby prokázal též to, že stavba byla provedena bez rozhodnutí, opatření či jiného úkonu stanoveného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním.

21. Soud se proto dále zabýval otázkou, zda ve vztahu k dotčené stavbě učinily správní orgány taková skutková zjištění, která odůvodňovala nařízení jejího odstranění, a tato přezkoumatelně formulovaly v odůvodnění svých rozhodnutí.
22. Jak vyplývá ze shora uvedeného, stavba garáže nebyla dodatečně povolena. Řízení o žádosti o dodatečné stavební povolení bylo zastaveno, neboť žalobci neodstranili ve stanovené lhůtě vady žádosti. Tato podmínka pro vedení řízení o odstranění stavby je tedy naplněna (což žalobci ostatně nezpochybňují). V nyní projednávané věci není mezi účastníky řízení sporné, že stavba garáže vyžadovala územní rozhodnutí a souhlas s prováděním ohlášené stavby, které v daném případě stavební úřad na základě žádosti (ohlášení) žalobců vydal za podmínek stanovených v těchto rozhodnutích. Účastníci řízení nezpochybňují ani to, že jednou z podmínek stanovených stavebním úřadem bylo umístění stavby garáže v šestimetrové vzdálenosti od hranice pozemku p. č. XC, přičemž není sporu ani o tom, že těmito podmínkám žalobci při provádění stavby nedostáli. Byla tak naplněna i druhá zákonem stanovená podmínka pro nařízení odstranění stavby, tedy, že stavba byla provedena v rozporu s rozhodnutím vyžadovaným stavebním zákonem.
23. Daný závěr přitom vyplývá z řádně zjištěného skutkového stavu, který má oporu ve správním spisu. Soud poukazuje zejména na provedenou kontrolní prohlídku stavby a ohledání na místě, jejichž závěry jsou zachyceny v protokolech ze dne 14. 7. 2011 a 5. 6. 2014. Při nich stavební úřad zjistil, že stavba garáže je od hranice pozemku p. č. XC vzdálena 0,8 m, resp. 0,7 m (uvedený rozdíl odpovídající deseti centimetrům nepovažuje soud z hlediska posouzení naplnění podmínek pro nařízení odstranění stavby za podstatný, neboť v obou případech je zjevné, že vzdálenost stavby garáže od hranice pozemku je násobně menší, než bylo stanoveno v podmínkách rozhodnutí stavebního úřadu). Podrobně je pak stav na místě zachycen v situačním výkresu, který je přílohou protokolu ze dne 5. 6. 2014, a také v přiložené fotodokumentaci. Správní spis tak poskytuje dostatek podkladů k posouzení otázky stěžejní pro rozhodnutí správních orgánů. Námitka, podle které nebyl skutkový stav zjištěn řádně a bez relevantních důkazů, tak není důvodná.
24. K obecné žalobní námitce, podle které správní orgány nevypořádaly námitky žalobců, soud ve stejné míře obecnosti uvádí, že rozhodnutí správních orgánů na všechny uplatněné námitky podávají (ve svém souhrnu) přezkoumatelnou odpověď, a v tomto ohledu tak netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Stavebnímu úřadu by bylo možno vytknout, že v odůvodnění rozhodnutí o nařízení odstranění stavby pouze obecně uvedl, že stavba byla prováděna v rozporu s opatřením stavebního úřadu, aniž by tento rozpor blíže specifikoval. Nelze však pominout, že žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na konkrétní skutková zjištění, z nichž vyplývá, že stavba garáže je provedena a umístěna ve vzdálenosti 0,8 m od hranice s pozemkem p. č. XC, přestože stavebním úřadem schválená odstupová vzdálenost činila 6 m (srov. s. 3 napadeného rozhodnutí). Při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí přitom tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže vady jednoho lze kompenzovat druhým, a to v obou směrech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008 – 73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 – 25).

25. Zákonnost napadeného rozhodnutí nemohou zpochybnit ani neurčité poukazy žalobců na rozhodování (silničního) stavebního úřadu o „vjezdu na pozemek“ (žalobci mají zřejmě na mysli rozhodování o povolení připojení nemovitosti na místní komunikaci, případně rozhodnutí o umístění a povolení stavby místní komunikace zahrnující též parkovací stání před vjezdem do garáže žalobců). Rozhodování o těchto otázkách totiž vůbec není předmětem nynějšího řízení. Námitky proti postupu silničního správního úřadu musí žalobci uplatňovat v řízeních vedených tímto úřadem, nikoli v řízení o nařízení odstranění stavby. Nadto je zjevné, že ať by bylo připojení na místní komunikaci povoleno, či nikoli, nic by tato okolnost nemohla změnit na skutečnosti, že stavba garáže byla umístěna a provedena v rozporu s podmínkami uvedenými ve shora popsanych rozhodnutích stavebního úřadu.

Závěr a náklady řízení

26. Jak vyplývá z výše uvedeného, soud neshledal žalobu důvodnou, proti ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch. Úspěšný žalovaný úhradu nákladů řízení nepožadoval a ani ze soudního spisu neplyne, že by mu vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 2. června 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu